

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის 2016 წლის ანგარიში

2016 წლის განმავლობაში აწსუ-ს ადმინისტრაციის მხრიდან დაიგეგმა და განხორციელდა მთელი რიგი ღონისძიებები, რომელიც უნივერსიტეტის სტრატეგიული და სამოქმედო გეგმის, მდგრადი განვითარების, ფინანსური სტაბილურობის, სტუდენტთა და თანამშრომელთა განვითარების და მათი სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას ემსახურება. ამ მხრივ განხორციელებულ ღონისძიებებს შორის მნიშვნელოვანია:

ფაკულტეტების მეტი ფინანსური დამოუკიდებლობა;

საბიუჯეტო პროცესის ეფექტიანად განხორციელება;

მზადება მომავალი ავტორიზაცია-აკრედიტაციის პროცესისათვის;

ფაკულტეტების დამოუკიდებლობის ზრდის მიზნით, 2016 წელს ბიუჯეტის მოცულობაში გაიზარდა ფაკულტეტების ხარჯვითი ლიმიტის მოცულობა, წინა წელთან მიმართებაში 300 000 ლარიდან 600 000 ლარამდე. ხოლო თითოეული ფაკულტეტის თანხის მოცულობა განისაზღვრა სხვადასხვა კრიტერიუმების (მათ შორის; სტუდენტთა ოდენობა, უცხოელი სტუდენტთა ოდენობა, კომერციალიზაციით მიღებული შემოსავალი, სამეცნიერო გრანტები და. ა. შ) მიხედვით მათი მნიშვნელოვნების წონის გათვალისწინებით, რომელსაც ადგენს ფაკულტეტის ადმინისტრაცია. მიმდინარე წელს ფაკულტეტებისათვის გამოყოფილი 600 000 ლარის ნაცვლად, ფაქტობრივად დახარჯულია 800 000 ლარამდე საერთო ბიუჯეტის ფარგლებში. აღნიშნულის შესახებ ხარჯვის ინფორმაცია წარმოდგენილია ფაკულტეტების დეკანების მხრიდან წარმომადგენლობით საბჭოზე. ფაკულტეტების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებით დახარჯული თანხის ზრდა დაგეგმილთან მიმართებაში კიდევ ერთხელ ადასტურებს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის განწყობას ფაკულტეტების დამოუკიდებლობის (მათ შორის ფინანსური) ზრდასთან მიმართებაში.

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ისევე როგორც სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში 2016 წელს ბიუჯეტის დაგეგმვა-შესრულება განხორციელდა სსიპ-ის რეალობაში. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ სამსახურებთან ერთად მაქსიმალურად ფრთხილად იმუშავა აღნიშნული ფინანსური გეგმის სრულყოფილად შექმნის მიზნით, ამასთან გაითვალისწინა ყველა ის შესაძლებლობა, თავისებურება თუ სირთულე რაც უმაღლესი დაწესებულების ბიუჯეტის ფორმირებასთანაა დაკავშირებული.

უპირველეს ყოვლისა ყოველწლიურად უნივერსიტეტის ბიუჯეტის დაგეგმვისას გასათვალისწინებელია ის გარემოება რომ, სასწავლო წელი არ ემთხვევა ფინანსურ (საგადასახადო)

წელს, რაც გარკვეულწილად ართულებს დაგეგმილი ბიუჯეტის სიზუსტის ხარისხს, ამავდროულად იძლევა საშუალებას პროგნოზირებული შემოსავლის მიღების შესაბამისად (ფინანსური წლის მიმდინარეობისას) დააფინანსოს გასაწევი ხარჯების შესაბამისი მოცულობა.

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მიერ 2016 წლის ბიუჯეტის პარამეტრების განსაზღვრა მოხდა დაგეგმვის ზოგადი პრინციპების, სსიპ-ის რეგულაციებისა და წინა წლების ბიუჯეტების დაგეგმვა-შესრულების გამოცდილების გათვალისწინებით. აღნიშნული ორგანიზაცია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტის თანახმად იყენებს ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდს, შესაბამისად ბიუჯეტის დაგეგმვისას გავითვალისწინეთ ყველა იმ სავარაუდო შემოსავლის მიღებისა და ხარჯების გაწევის ალბათობა რომლის განსაზღვრაც იყო შესაძლებელი დაგეგმვის პროცესში.

2016 წლის ბიუჯეტის პარამეტრების განსაზღვრა დაიწყო ჯერ კიდევ 2015 წლის აგვისტოს თვეში, როდესაც საბიუჯეტო კანონმდებლობის შესაბამისად ბიუჯეტის პირველადი პროექტის გადაგზავნა განხორციელდა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში დადგენილი წესით. 2016 წლის დასაწყისში კი აწუს-ს ბიუჯეტის შედგენის წესის შესაბამისად, საბოლოოდ მოხდა საბიუჯეტო პარამეტრების დაზუსტება. კერძოდ; ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის განსაზღვრის მიზნით, დაზუსტდა 2015 - 2016 სასწავლო წლის აქტიურ სტუდენტთა რაოდენობა და განისაზღვრა 2016-2017 წლებში მისაღებ სტუდენტთა კონტიგენტი. აღნიშნული ინფორმაციით გახდა შესაძლებელი 2016 ფინანსურ წელს სემესტრების მიხედვით სტუდენტთა რაოდენობის დაზუსტება და შესაბამისი სავარაუდო შემოსავლის განსაზღვრა **ფასიანი სწავლების სექტორიდან**. იგივე პრინციპით დაიგეგმა სტუდენტთა მიერ მოპოვებული **სახელმწიფო ვაუჩერით და პროგრამული დაფინანსებით მისაღები** თანხა, ამასთან დაზუსტდა **სამეცნიერო (მათ შორის საერთაშორისო) გრანტების, საბიუჯეტო დაფინანსებისა და სახელმწიფო სტიპენდიის** მოცულობა, ხოლო **სხვა შემოსავლების** დაგეგმვა განხორციელდა, არსებული და 2016 წლისათვის დაგეგმილი, სხვა ეკონომიკური საქმიანობის შედეგად მისაღები შემოსავლების მიხედვით. საბოლოო ჯამში 2016 წლის ბიუჯეტის დაგეგმვა დასრულდა 2016 წლის იანვრის მეორე ნახევარში, სადაც ასახული იყო ყველა იმ შემოსავლის მიღების შესაძლებლობა, რომელიც შეიძლებოდა მიეღო 2016 წელს ორგანიზაციას. მისაღები შემოსავლის დაგეგმისთანავე მოვახდინეთ აღნიშნული შემოსავლის შეპირისპირება იგივე მოცულობის ხარჯთან, რომელიც იმ მომენტისათვის არსებული და სამინისტროსთან შეთანხმებული საშტატო განრიგის, დაგეგმილი შესყიდვების და გეგმით გათვალისწინებული სხვა ხარჯების დაფინანსების შესაძლებლობას იძლეოდა. შესაბამისად შესაძლებლობების მაქსიმუმზე დაგეგმილმა ბიუჯეტმა მოგვცა საშუალება ხარჯვითი ნაწილის მუხლებში თანხის მოცულობების გაზრდისა, რომლის შემცირება გარდაუვალი იქნებოდა წლის ბოლოს ფაქტობრივი ბიუჯეტის შემცირების კვალდაკვალ. ბიუჯეტი მოისმინა და შესაბამისი შენიშვნების გათვალისწინების შემდგომ დაამტკიცა უნივერსიტეტის წარმომადგენლობითმა საბჭომ(სენატმა).

ნებისმიერი ბიუჯეტი დაგეგმვის პრინციპებიდან გამომდინარე, შესრულების პროცესში მოითხოვს დახვეწას, სრულყოფასა და დაზუსტებას, რაც შესაბამისი ფინანსური დოკუმენტის

კორექტირებითაა შესაძლებელი. ამ მხრივ არც ჩვენს მიერ დაგეგმილი ბიუჯეტი იყო გამონაკლისი, მისი შემოსავლის უმეტესი ნაწილი სტუდენტების ჩარიცხვის მოცულობაზეა დამოკიდებული. აღნიშნული ინფორმაცია ჩვენთვის ყოველწლიურად ცნობილი ხდება დაგეგმილი საბიუჯეტო წლის მესამე კვარტლის ბოლოს, რაც ბუნებრივია შემოსავლის კორექტირების ერთ ერთი მთავარი მიზეზია. ზემოთქმულიდან გამომდინარე 2016 წლის დაგეგმილ ბიუჯეტში შემოსავლის ნაწილში გასათვალისწინებელი(შესამცირებელი) გახდა ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად 2016-2017 სასწავლო წელს უნივერსიტეტში ჩარიცხულ სტუდენტთა რაოდენობასა და მისაღები კონტიგენტის შედარებისას მიღებული ნაკლებობა, რომელიც ნაწილობრივ შეამცირა(დააბალანსა) მიმდინარე წელს ეკონომიკური საქმიანობით გეგმასთან მიმართებით გაზრდილმა შემოსავალმა, სტუდენტებზე ასათვისებელი კრედიტების დაკისრებით მიღებულმა შემოსავალმა და მობილობის პროცესში სტუდენტთა დადებითმა მოცულობამ.

საბოლოო ჯამში სტუდენტთა ჩარიცხვების, აქტიურ სტუდენტთა განსაზღვრის, საბიუჯეტო დაფინანსების, სახელმწიფო სტიბენდიანტთა და სამეცნიერო გრანტების მოცულობების დადგენით შესაძლებელი გახდა უნივერსიტეტის მისაღები შემოსავლის მაქსიმალური დაზუსტება, რამაც საშუალება მოგვცა ბიუჯეტის კორექტირებისა. თავიდანვე უნდა ითქვას რომ, სწორი და რეალური დაგეგმვის შედეგია ის ფაქტი, რომ ბიუჯეტის შემოსავლის მოცულობა შემცირდა (20 149 877 ლარიდან 19 432 450 ლარამდე)მხოლოდ 5.5%-ით, როცა რიგ სპეციალობებზე სტუდენტთა ჩარიცხვა გამოყოფილ ადგილებთან შედარებით განხორციელდა საკმაოდ დაბალი მაჩვენებლით. შემოსავლით ნაწილში მიღებულ 5.5%-იან დეფიციტს არ შეუქმნია პრობლემა ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის კორექტირებისა და მითუმეტეს უნივერსიტეტში შესაბამის წელს ბიუჯეტით განსაზღვრული ხარჯების დაფინანსებისათვის. ბიუჯეტის კორექტირებისას შემოსავლების ცვლილების(შემცირების) კვალდაკვალ ცვლილება შევიდა(შემცირდა) ეკონომიკური კლასიფიკატორის მიხედვით ხარჯის ყველა იმ მუხლში რომელთა საკასო ხარჯი კორექტირების მომენტისათვის(დეკემბრის თვეში) გაცილებით ნაკლები იყო, ვიდრე პირველადი დაგეგმვისას შესაბამის მუხლში განსაზღვრულ თანხაზე. 2016 წლის კორექტირებული ბიუჯეტი საბოლოო განხილვისა და დამტკიცების მიზნით წარდგენილ იქნა წარმომადგენლობით საბჭოზე 2016 წლის დეკემბრის თვეში. საბჭომ მოისმინა, დადებითად შეაფასა და დაამტკიცა იგი წარდგენილი ფორმით

2016 წელი აწსუ-სათვის ვფიქრობ წინ გადადგმული ნაბიჯია, რამეთუ სსიპ-ის არსებული რეგულაციების გათვალისწინებით უნივერსიტეტმა შეძლო მოახლოებული ავტორიზაციის პროცესის მზადების პროცესში ისეთი ღონისძიებების დაფინანსება, რომელიც გათვალისწინებულია შესაბამისი სტანდარტით. ამავდროულად მნიშვნელობანია ის გარემოება რომ 2016 წელს გაიზარდა ფაკულტეტების დამოუკიდებლობის ხარისხი როგორც ფინანსური თვალსაზრისით ასევე გადაწყვეტილებების მიღების კუთხით. 2016 წელს განხორციელებული პროექტები იყო ერთგვარი საზომი, რომელიც ჩვენს მიერ გამოყენებულ იქნა მომდევნო წლების საქმიანობის დაგეგმვისათვის და რომლის ანალიზმაც საშუალება მოგვცა სწორად დავგეგმოთ გრძელვადიან პერსპექტივაში გასატარებელი ღონისძიებები.

